

ÇOCUKLARDA DOĞUM LEKELERİNE DİKKAT!

thi – Bebeklerde doğum lekeleri bazen ilk yıllar içerisinde kaybolurken, bazı durumlarda da kişinin hayatı boyunca bedeninde taşıyacağı bir iz olarak kalabiliyor. Özellikle kanama ve enfeksiyon riskine açık lekelerle dikkat edilmesi gerekirken, yanlış müdahaleler olumsuz sonuçlara neden olabiliyor. Memorial Şişli Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Bölümü'nden Doç. Dr. Ercan Tutak, doğum lekeleri ile ilgili dikkat edilmesi gerekenler hakkında bilgi verdi.

Doğum lekelerinin çoğu 5 yaşa kadar kayboluyor

Doğum lekeleri, ailelerin doğum sonrası çocuk doktorlarına en sık sorduğu sorular arasında yer almaktadır. Bu lekeler doğal olarak aileleri tedirgin etmektedir. Bu lekelerden en sık rastlanan halk arasında “leylek ısırığı” olarak bilinen lekedir. Genelde göz kapakları, iki kaşın arası ve ensede olur. Kabarık olmayan bu lekeler, ince kan damarlarının genişlemesi ile oluşmaktadır. Sağlığı tehdit etmediği gibi çoğunlukla 6 ay- 1 yıl içerisinde kaybolmaktadır. Bazen bu süreç uzayabilir. Özellikle de ensedeki lekeler kalıcı olabilmektedir. Lekelerin yüzde 90'ı ciltten kabarık değilse ilk 5 yaş içinde kaybolmaktadır.

Kalıcı lekeler lazer tedavisi ile yok edilebiliyor

Bebeklerde görülen doğum lekelerinden bir diğeri “port şarabı” olarak adlandırılır. Bu lekeler genellikle bebeğin yüz kısmında görülür. Yeni doğan bebekte pek fark edilmeyecek kadar açık renkteyken, giderek koyulaşır. Cilde çok yakın olan

kılcal kan damarlarının genişlemesi sonucu oluşur. Bu lekeler de ciltten kabarık değildir ancak kalıcıdır. İlerleyen yıllarda estetik açıdan sorun oluşturabilecek olan bu lekeler, 4-5 yaş sonrası gerek görülürse lazer tedavisi ile yok edilebilir.

Bazı lekeler kanama ve enfeksiyon riski taşıyor

Damarsal kaynaklı bir diğer cilt lekesi “çilek hemanjiyomu” adını taşımaktadır. Bu, kanama, enfeksiyon ve iz bırakma gibi nedenlerle estetik açıdan en fazla soruna neden olan leke türüdür. Bebeklik döneminde hızla büyümeyi sağlayan hormonal faktörler, bu tür damarsal şişkinliklerin de büyümesine neden olur. 2-5 yaş arası bu büyüme hız keser ve ergenlik dönemine doğru kaybolmaya başlar. Bu tür hemanjiyomların beta bloker grubu ilaçlarla tedavisi, son zamanlarda başarılı sonuçlar alınmasını sağlamaktadır.

Leke göz, burun ya da dudak bölgesinde ise...

Çilek hemanjiyomu estetik açıdan sorun oluşturmasının yanı sıra göz kapağına yerleşmesi durumunda görme problemlerine, burun kanadına yerleşirse de tıkanıklığa yol açabilmektedir. Ayrıca bebeklerde dudak bölgesine yerleşmesi durumunda bebeğin beslenmesini önleyebilir. Bu nedenle çilek hemanjiyomların beklenilmeden küçülmesini hızlandırmak için kalp atımını ve kan basıncını düşüren ilaçların kullanımı gerekli olabilmektedir.

İlaç kullanımı mutlaka doktor kontrolünde olmalı

Bebeklerde doğum lekeleri için kullanılan ilaçların doktor kontrolünde alınması gerekmektedir. Özellikle kan basıncı, kan şekeri ve kalp atımları ilk dozlar verilirken bebek doğru bir şekilde izlenmelidir. Kalpte herhangi bir yapısal veya fonksiyonel bir anormalliğin olup olmadığının kontrol edilmesi için çocuk kardiyoloji uzmanına danışılmalıdır.

Kanama olan lekeler ciltte iz bırakabilir

Çilek hemanjiyomu tedavisi öncesi veya tedavi sırasında çilek gibi kabarık anormal damar yumağında kanama olabilir. Kanayan ve dökülen dokunun yerini anormal bir yara dokusu alarak ciltte iz bırakabilir. Bu açıdan plastik cerrahi uzmanı ile birlikte izlenmelidir. Bu damarsal yapının ilerlemesinin tamamen durduğundan emin olduktan sonra, varsa geriye kalan izlerin tedavisi plastik cerrahi uzmanları tarafından yapılmalıdır.

Mongol lekesi 6 yaşa kadar görülebilir

Mongol lekesi, bebeklerde görülebilen doğum lekeleri arasındadır. Bu lekeler genelde bebeğin sırtında, kalçalarında, geniş alanlara yayılmış şekilde, deriden kabarık olmayan bir morartı olarak görülür. Bebeklik döneminden 4-6 yaşa kadar kalıcı olabilir. Sağlığı tehdit eden bir leke değildir ve zamanla tamamen kaybolur.

Doğum esnasında da lekeler oluşabilir

Doğumsal lekelerin yanı sıra doğum sırasında bebeğin basınca maruz kalan çıkıntılı yerlerinde veya doğum kanalından çıkarılırken tutulan kol ve bacak kısımlarında doğum travmasına bağlı cilt altı kanama sonucu morluklar oluşabilir. Bu görünümün en geç bir hafta içinde kaybolması beklenmektedir.

Sırttaki benler detaylı olarak muayene edilmeli

Bebeklerde daha nadir rastlanan bir diğer doğum lekesi ise geniş alan kaplayan, bazen üzeri kıllı olabilen benlerdir. Bu benlerin sırtta yer alması özellikle omurilik anormalliklerine işaret edebileceğinden mutlaka konu ile ilgili ileri tetkikler yapılmalıdır. Deriden hafif kabarık, koyu siyah renkli benlerin de kanserleşme riski açısından sıkı takibi önemlidir.